

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011, Dep.
0030 OSLO

Uttalelse til endring i forskrift om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften)

Miljørettet helsevern i Vestfold er en interkommunal miljørettet helsevernordning for 12 kommuner i Vestfold, med ca. 145 000 innbyggere. Avdelingen utfører oppgaver i henhold til kommunehelsetjenesteloven § 1-4 (oversikt, rådgivning, medvirkning) og kap. 4a. (tilsyn) med tilhørende forskrifter, samt tobakkskadelovens § 6. Avdelingen fører tilsyn med strålevernet i solstudioer, i tillegg til hygienen der. Myndigheten til å fatte vedtak ligger hos kommuneoverlegene i den enkelte kommune.

Miljørettet helsevern som avdeling vil med dette gi en uttalelse til ny endring av strålevernforskriften.

Vi støtter de faglige argumentene for innføring av 18 års grense og krav til betjente solarier. Vi ser at mange av solvirksomhetene har etablert seg i nærheten av videregående skoler og i forbindelse med treningsstudioer, så ungdom er en viktig kundegruppe.

Våre merknader er knyttet til håndheving av det nye regelverket:

- Regelverksendringene vil kunne medføre at solbransjen blir sterkt redusert og at mange av virksomhetene kan bli nedlagt. I kampen om å overleve kan det forventes at mange av virksomhetene finner kreative løsninger for tolkning av regelverket, slik som vi har sett ved innføring av lovendringer i røykeloven. Dette kan utfordre tilsynsmyndighetene og kan kreve mye ressursbruk. Det er derfor viktig at endringene gir minst mulig fortolkningsmuligheter og at det gis gode presiseringer. Dagens regelverk er tydelig. Dette, sammen med at Statens strålevern gjør en god jobb i forhold til tilrettelegging for lett gjennomførbart tilsyn gjør at det er godt håndterlig å føre tilsyn med solarievirksomhetene i dag.
- Etter vår oppfatning er det viktig å presisere hva man mener med "tilstrekkelig opplæring av personale". Hva er god nok opplæring og hva er bra nok dokumentasjon av kompetanse? Hvem blir ansvarlig for opplæring og hvem har kapasitet til å gi det?
- Hva er "betjening"? Regnes for eksempel ansatte ved skranken i et treningsstudio som betjening? Trenger alle av dem i så fall opplæring? Det er mange ansatte i denne bransjen i deltidsstillinger, i vikariater og personer under 18 år. Det kan bety store utfordringer å ha noen til enhver tid til stede som innehar tilstrekkelig kompetanse eller har fått opplæring. Betyr betjening fysisk tilstedeværelse eller kan nødvendig informasjon gis på andre måter også?
- Det kan være utfordrende å kontrollere om det gis eller hva slags informasjon som gis til kundene. Informasjonsplikt er en del av det nåværende regelverket, men personlig veiledning har likevel ikke vært tema for tilsyn. Informasjonsplikten var oppfylt ved å ha de nødvendige skriftlige plakatene og advarselsmerker. Dessverre kan det være at verken ansatte eller kundene er interessert i å gi og/eller få muntlig informasjon. De ansatte kan være redde for å

skremme vekk kundene, og svært få av kundene ønsker å bli minnet om kreftfaren, da er mange som forbinder solariumbruk med helse og velvære. Blir det krav til å gi informasjon for hver kunde ved hver soltime? Vi mener at det er viktig at det fortsatt stilles krav til skriftlig informasjon i form av plakater, samt advarselsmerke. Skriftlig informasjon har den fordelen at den er fastsatt og lite personavhengig.

- Blir det krav til å vise fram legitimasjon ved bruk av solsengene?
- I dag er det forholdsvis sjelden at tilsynsmyndighetene er nødt til å varsle om tvangsmulkt, men det kan være mer aktuelt etter innføring av endringene. Håndtering av de sakene kan være langvarige og ressurskrevende.
- Kan ubetjente solarier gi stengingsgrunnlag? Kommuneoverlegene kan stenge en virksomhet bare ved overhengende helsefare. Det er viktig å presisere sanksjonsmulighetene, plikten og ansvaret.

Konklusjon

Miljørettet helsevern i Vestfold er positiv til forskriftsendringer, men ønsker at Departementet gir nødvendig presisering og veiledning i forhold til håndhevelse av regelverkendringene.

Med vennlig hilsen

Margit Gyllenhammar-Wiig
Avdelingsleder

Eva Rizi
Miljørettet helsevernkonsulent